

Воћари из општине Топола извезли овогодишњи род шљиве и брескве у вредности 6,5 милиона евра

РОДИЛО ДА СЕ ПАМТИ

Све оде за Русију. Проблем нелојална конкуренција

ТОПОЛА - Пољопривредни произвођачи из Винче, Пласковца, Базнаве, Трнаве и осталих села који се баве воћарством, задовољно трљају руке. Година је врло берићетна. Родило је воће, плодови су квалитетни, прва класа, па све што се обере одмах одлази директно у извоз.

БЕРИЋЕТ Живота Матејић у воћњаку

СТО ХЛАДЊАЧА

У ОПШТИНИ Топола има 3.000 регистрованих пољопривредних домаћинстава, половина живи искључиво од пољопривреде, пре свега од воћарства. Под воћем је 10.000 хектара, највише је засада шљиве, јабуке, брескве, грожђа и вишње. Воћари имају око сто микрохладњака, чији је капацитет најмање шлепер робе.

Цена воћа одавно није била овако добра, кажу воћари. Шљива је продавана по цени од 28 динара за сорту "стенлеј" до 45 за "лепотицу", бресква од 50 до 70 динара за "нектарину", а за јабуку "ајдаред" и "жути делишес" најављује се 45-46 динара за килограм, па навише.

Више од 90 одсто воћа продато је тржишту Русије, а остало Бугарској, Немачкој и Швајцарској. До сада је директан извоз шљиве и брескве премашио вредност од 6,5 милиона евра. Цифра ће бити и већа, јер тек почиње берба јабука и грожђа.

Живота Матејић из Винче поседује десет хектара под воћем. У породици има девет чланова и сви раде у воћњаку. Супруга Мирјана, деца Јелена, Милена и Ђорђе, отац Чедомир, мајка Мирјана, деда Радомир и баба Илка. Чисто воћарска пород

- То нам је основни извор прихода, од воћа живимо већ 20 година. После дуге паузе, ове сезоне је цена воћа коначно права, може да се направи солидан обрт и да се проширимо. У Винчи и на целом том подручју свуда ничу нови засади, планирам и ја још један.

Матејићи су направили сопствену хладњачу капацитета три вагона, али воће се ту дуго не задржава. У њихово двориште долазе купци из Русије и преузимају комплетну производњу.

- Све продајемо навелико за тржиште Русије - каже Живота. - Руси су овде непрекидно и само траже квалитетну робу. Овај терен је богомдан за воћарство. Свака шљива, бресква или јабука ваља. Могу да продам до последњег плода.

Воћарском производњом задовољна је и локална самоуправа која активно брине о овом послу. Драган Јовановић, председник општине Топола, тврди да је експанзија воћарства прави спас за велики број људи, јер у берби воћа свакодневно учествује више од хиљаду сезонских радника. Дневница је 1.400-1.500 динара, плус превоз, топли оброк, кафа, сок.

Јовановић напомиње да је проблем нелојална конкуренција око откупа воћа, и закон, по ком се не зна шта мора да има откупно место. Са овим је упознат Саша Драгин, министар пољопривреде приликом посете Тополи.

ПРАВЕ МАЛЕ ФАБРИКЕ

- ВОЋЊАЦИ су наша највећа фабрика. Радници долазе из Тополе, Аранђеловца, из источне Србије остају по три-четири месеца, од прве бербе вишње, до последње бербе грожђа. То нису фиктивна радна места, већ се ту ствара нова вредност - каже Драган Јовановић.

- Министар је обећао да ће уместо правилника о откупним местима кога се апсолутно нико не придржава, бити донета уредба. Ми сматрамо да је потребан закон који ће дефинисати да онај ко хоће у току године да купује воће на подручју општине Топола, мора да има банкарску гаранцију. То је неопходно, зато што су наши сељаци били често обмањивани. Када предају робу даје им се једна цена, а када им се плаћа, добијају нижу.

Општина је организовала састанак са осам највећих откупљивача воћа за Русију. Договорено је да ће пред овогодишњи откуп јабуке, воћари знати која је најнижа откупна цена, испод које нико неће моћи да купи ни грам воћа.

- Хоћемо да од нелојалне конкуренције заштитимо и воћаре и откупљиваче - наглашава Драган Јовановић. - Ако неко овде плаћа дажбине и доприносе, он треба да откупљује, а не онај ко дође са једним камионом и само за динар више откупи гро робе.

Председник општине најављује и да ће тражити интервенцију тржишне инспекције, комуналне, ако треба и полиције.

- То није посао општине, већ државе, али пошто држава сада нема јасну стратегију око откупа, ми морамо да направимо биланс у корист наших воћара и коректних откупљивача - каже Јовановић.